

Galgóc és Vidéke

társadalmi és gazdasági hetilap.

Megjelen minden szombaton reggel, német és tót melléklettel.

Előfizetési ár:		Felelős szerkesztő	Előfizetési díjak, hirdetések, valamint a lap szellemi részét érdeklő közlemények, a lap szerkesztőségéhez intézendők. — Kéziratokat nem adunk vissza. — Levélre válaszolunk, ha válasz-bélyeg van mellékelve.
Egész évre	10 kor.	ÁMON VILMOS	
Fél évre	5 kor.	Társzerkesztő:	
Negyed évre	2 kor. 50	H. PÁZMÁNY SÁNDOR	
Egyes szám ára 20 fillér.		Kiadótulajdonos:	
Vidéki előfizetők postaköltségét nem fizetnek.		TÖRÖK GYULA	

A cselédekről.

A cselédekről Balzac azt mondja, hogy azok érdekeltségül elneveltek. Ha valamikor, úgy napjainkban nagy jogosultsága van ennek az állításnak.

Most a fehér hollónál is ritkább az a családi kapocs, mely régen a cselédek urat fűzte. A cselédek nem tekintjük a családhoz tartozónak; egyszerűen megfizetjük, hogy teljesítse kötelességét. Ha nem tetszik — akár a ruhát — fölvaltjuk mással. A cseléd pedig a fizetés fokozata szerint teljesíti kötelességét. A milyen könnyen mi elbocsátjuk, ép olyan nemtörődéssel ott hágy minket, mert nem hozzánk, hanem a fizetéséhez ragaszkodik.

A fiatalabb urak és urnők már megszokták ezt a viszonyt, de azért olykor ők is kérdezik az öregeket: hol vannak a régi jó cselédek? S erre igen jellemzően válaszolt egy régi cseléd: ott uram, a hol a jó urak.

Mi tehát ebből a következtetés? Talán az, hogy azért rosszabbak a cselédek, mert hibásak az urak? Nem akarok erre a kérdésre ridegen azzal az egy szóval: igen felelni, nehogy félreértésekre szolgáltatassak okot, hanem inkább példával

világosítom meg, hogy sokban a cselédek büneiért mi verhetjük a mellünket.

Általánosan a panasz, hogy a mostani cselédek könnyelműek, megbízhatatlanok. S vajjon miért? Ne szépítsük a dolgot, — hanem mondjuk meg őszintén — mert nagyon szeretünk megbízni a cselédekben, csupa kényelemből. Nemcsak a „nagyságos úr“, hanem a „nagyságos asszony“ is (sőt még inkább!) hogyszem maga fáradjon valamiben, a miért ugyan mit sem veszítene uraságából, megtéti a cseléddel, rá bíz olyan teendőket, miáltal csábító alakalom nyílik arra, hogy az urét magáénak tekintse s miután olyan helyeken az ellenőrzés laza, el is sajátítsa.

Ép így vagyunk dolguk minőségével is. Mindent elnézünk, mindennel meg vagyunk elégedve, csak hogy magunk föl legyünk mentve a munkától. Ezt követeli az „úri mód.“

Igy az, akinek alkalm van a szinfalak mögött történeteket megvizsgálni és ha elfogulatlanul ítél, csakis arra a meggyőződésre juthat: hogy a cselédek rosszasa nagyrésztben uraik hibáiból ered. Nem elég, ha mi a cselédek korboljuk, hanem a házi rend, a beosztás olyan legyen, hogy a cselédnek ne legyen alkalm hibába esni.

Minden cselédre az a hely, a hol szolgál valóságos iskola. Igaz, hogy az eredmény nem csupán az iskolától függ, hanem egyéb körülményektől is, mindamelllett a főtényező az iskola marad.

Sajnos, hogy manapság általánosan azt tapasztalhatjuk, hogy minél tovább szolgál a cseléd annál több olyan tulajdonságot sajátít el, a melyekkel nem lehetünk megelégedve.

Ezt gátoljuk meg; módunkban is áll, ha *mindannyian* tesszük, ha minden háztartás a cselédre jó iskolává válik.

Enélkül biába sopánkodunk, hiába emlegetjük a régi jó cselédeket.

Zádor Gyula.

Erzsébet királyné szobra előtt.

— Lipótvár 1902. június 29. —

*Minék is mentél el
Idegen országba,
Idegen országnak
Zajgó városába?
Hol rideg falak közt
Önző hideg szívek
Meg sem is érthették
A te nemes szíved . . .
Gyógyulásra várva
Idegen országba
Minék is mentél el?*

* *

A „Galgóc és Vidéke“ tárczája.

Szabadság.

Vészes napok voltak . . . Sűrű, sötét felhők boríták a magyar eget; zörgött az ágyú, vér áztatá a földet. Magyar magyar ellen emel kardját, s a honfi — a testvérvérrel megöntözött földből nőtt magasra a szabadság fája . . .

. . . Győzedelmesen hatolt előre a kurucz, pihenés nélkül futott előre a vert labancz. Örült hajszavolt az, melybe már mind két fél belefáradt.

Tajna faluban tért nyugalomra a labanczok egyik serege. Kicsiny csapat volt, egy-kétszáz ember. Dömös volt a kis csapat vezére; fiatal, alig harmincz éves, ki kezdetől fogva harczol az osztrák pártján. Megzavarják a kis falu nyugalomát, de mire a gönczöl szekér fölragyog az égen, néma csend honolt az egész tájon, csak az örök egyhangú lépése halatszott, s a távolban villant föl egy kis láng, . . . bolygó tűz, lidércz fény-e, vagy a kurucz csapat jeladása . . .

Kibujt a hold, sápadt fénye körülvilágítja a tájat. Távol a falutól egy kopár szirtetön várrom állott, romba dönté a pártviszály. Most már csak baglyok és denevérek lakhelye. Nincs élőlény sehhol . . . Egyszerre megrázkódik az egyik fal, egy alak lép ki

zászlót tartva. A hold ráveti fényét, melynél fölismerhetni a kurucz katonát. Arczát nem látni, sisakrostélyja mélyen szemére van huzva . . .

Egyet villan kezében a kova, s a falon egy kis láng ragyog fönn, míg szeme a távolban kémlel . . .

. . . Ott is ragyognak olyan kis lángok s egyre-egyre közelednek. Már hallani valami távoli morajt, — csak az üzött labancz alszik édesen, nem sejtve a veszélyt. A magányos lovag most egy követ tol el a faltól, csikorogva zuhan az alá, s a nyílásból egy ágyu tűnik elő. Még egyet villan a kova . . . s aztán egy dörrenés rázza meg a levegőt, egész közélről fölhasannak Rákóczy tárogatói, s a kis faluban örült zavarban fegyverbe áll a labanczok fáradt serege . . .

Dömös volt az első, ki fölrezzent álmából. Nem kellett fegyverkeznie, hisz csak úgy nyomta el az álom teljesen fölserelve. Följé; keze kardját markolja meg, míg a másikkal igégesen kap homlokához. . . . Igen úgy volt, most már előtte áll álma, még most is látja a lány sápadt arczát, még ott nyílal szívében a tekintete. Látja a fekete hajfürtöket annak sápadt homlokán, s ő megakarta ragadni kezét, melyben a lányka egy zászlót tartott, egy darab tépett, a golyóktól átyuggatott rongyot, de melyen aranybetűkkel ott tündöklött e szó — „szabadság“ — Ekkor egy dörrenést hallott, s elsötétült előtte minden . . .

Fölszakítja az ajtót. Kirohan az udvarra, kiragadja a kürtöt, s fölhangzik a riadó éles szava mely belesivít a tárogatók danájába. . . Lovára kap; csak most látja a kétségbeesett helyzetet. Kis csapata szétszórván, egnéhány ember van csak körülötte, kik tanácstalanul állanak.

Már itt a kurucz. Dömös kardja megcsillog a hold fényénél, s aztán neki vágat a sűrű soroknak, a zászlótartó felé, kibén a magános lovagra ismerünk. Megvillan a két kard, körülöttük szabad lesz a tér . . . Ujból-ujból összecsapnak. de sebet nem kap egyik se. Dömös most a zászló rudját ragadja meg, zavarba hozva ezzel a zászlótartót, lesújt a kuruczra. Hátracsuszik annak sisakja, a rostély alácsúsz, homlokán egy piros sáv vonul át. Ingadozik a nyeregben. Homlokához kap, hátratasztja a sisakot, mely alól hosszú fekete hajfürtök omlanak alá . . .

Dömös kardja, melyet ismét vágásra emelt aláhanyatlik, görcsösen tartva a rudat, némán bámul a zászlótartóra. S az megragadva a zászlót, egy rántással leszakítja a szövetet, megfordítja paripáját, rohan fölfele a szirttetőnek. Dömös még most is egy helyben áll, majd élesen lova szügyébe vágva sarkantyuját, iparkodik ellenfelét utolérni.

Kis patak partján kanyarog az út fölfele. Ott rohan előtte a kurucz, majd meredekebb meredekebb helyhez érve leugrik lováról s úgy siet fölfele. Dömös is ugyanazt teszi. A

Minek is mentél el
Idegen nép közzé?
Szeretet akikhez
Szívedet nem fűzé . . .
Kik nemes arczodra
Egykedvűleg néztek
Nem is igen látták
Máznak azt mint szépnék . . .
Nem látták a dícsfényt
Arczodat mi körzé
Idegen nép közzé
Minek is mentél el?
* *

Mért nem is maradtál
Itthon szép hazánkban?
Hol hegy s kicsi porszem
Mind tégedet áldva
Lomball azt susogta
Légy boldog és áldott . . .
Négy folyannak árja
Ha vere hul. ámot
Az is téged álda! . . .
Itthon szép hazánkba
Mért nem is — maradtál?
* *

Mért nem is maradtál
Itthon szép hazánkban?
Lombos erdő fája
Nézve föl az égbe
Sziszegő hangjával
Az is csak azt kérte
Legyen élted áldva . . .
Róna délibábja
Pusztá sikon játszva,
Lebegő árjával
Az is téged áldva
Mért nem is maradtál
Itthon szép hazánkban? . . .
* *

Mért nem is maradtál
Itthon szép hazánkban?
Hol tied volt szívünk
Minden dobbanása . . .
Hol veled örültünk
Veled együtt sírtunk
Szíved előtt fénylett
Legsötétebb titkunk . . .
Kik szerettünk téged
És te benned láttunk
Minden dícsőt szépet
S mintegy oltár képet
Tisztelünk imádvá?
Mért nem is maradtál
Itthon szép hazánkban . . .
* *

kurucz lassítja lépteit, hátra hátra tekint, míg kezével homlokát szorítja . . . s még sebéből sűrű esőppeken szivárogo a vér, megjelöli útját. Üldözője is látja a vért . . . Most föltűnik a rom, meredek fala néma kísértet gyanánt nyulik az ég felé! A zászlótartó ajkáról hálafohász rebben el, visszafordul, meglöbögatva a zászlót eltűnik Dömös szeme előtt, Dömös odaugrik, de előtte egy sötét nyilas tátong, mely már bezáródik. Neki veti magát a kőnek, egyet csikorog, . . . aztán lefelé esik . . . tekintete elbódul . . . egy ütést érez s elveszti eszméletét.

* * *

Fölebred . . . feje fáj, álomnak vélte az egészet, de csakhamar tudtára jött a valóznak. Mindenütt ijesztő néma csend. Tapogatódzott, a falhoz; a mellett ment tova, hogy kitaláljon e folyosóból. Most már tudta, hogy a várrom földalatti utain jár, de hogy hogyan jut ki innét, arra még gondolni sem mert. Körülötte denevérek surrantak el arczát majdnem érintve s ez borzadállyal töltöte el. Oldalához kapott kardja ott volt. Kezébe fogva azt, úgy hatolt előre. A távolból világosság derengett feléje.

Ajtóhoz ért. Benyitott; szemét a fény elkápráztatta, csak lassan, homályosan vette ki a tárgyakat.

E hely oly ismerős volt neki. Igen — álmában látta . . .

Mért nem is maradtál
Itthon szép hazánkba?
Nem ülnék most búsan
Mélységes nagy gyászba! . . .
Nem ülne létünkön
Örökös nagy bánat . . .
Zokogva nem sírnánk
Annyi könnyt utánad!
Régi dícsőségünk
Uj fénynyel ragyogna.
Sugárát hirtné
Fennkölt homlokodra . . .
Szép hazánk szebb lenne,
Ha te járnál benne . . .
Lépteid nyomában
Ezer áldás kelne . . .
Minek is mentél el
Idegen országba?
Mért nem is maradtál
Itthon szép hazánkba?
* *

Szobr. d előtt állunk
Néma kegyelettel
Tele van a keblünk
Forró szeretettel . . .
Emlékezünk reád
Te nemes jó lélek.
Látjuk leragogni
A te szelid képed . . .
Esedez érettségünk
Oda fenn az égbe . . .
Nézzen kegyelemmel
Isten e- hü népre
Nézzen le hazánkra
Adjon áldást rája . . .
Alljon fenn örökké
Magyarok hazája.

Dömény Zoltán
ev. ref. lelkész.

Tarka krónika a hétről.

Albron ködös egét kezdi kerülgetni ismét egy kis napsugár. Az orvosi jelentések melyeket naponta százezrek oly nyugtalanul várnak meg nyugtatólag hatnak a kedélyekre s még a pessimisták is kezdik hinni, hogy az angol király fölyggyul.

Érdekes dolgot ujságnak egy a koronázási ünnepségek alkalmából Londonban tartózkodó főhercegről. — Kedve kerekedett egyet mullatni — nem megszokott —

A szoba háttérben egy pamlagon ott feküdt a zászlótartó. Mellvértje még rajta de sisak nem volt fején. Ő, — ő az, ki álmában megjelent, az a bánatos leányarcz, fekete fürtjei vállára omlanak le, . . . homloka véres . . . s ő sebezte meg. Megáll, nem mer közeledni, a kard kiesik kezéből.

S a leány ráveti szemét, ott látja a sápadt labancz vezért. — Ellenfelét . . . Szemei annak arczához tapadnak, szöllani akarna, de nem bír, ajkát úgy összeszorítja valami Sajgó fájdalmat érez fejében, — lassan behunyja szemét.

Dömös csak nézi, miként zárulnak le a bársonyos szempillák . . . ott látja kezében a tépett zászlót . . . rajta tündököl e szó »szabadság.«

Mint ragyog, miként fénylik e szó, mily diszkör veszi körül a lányka fejét, — csak az arczot látja . . . odarohan megragadja a lányka kezét, csókjaival borítja azt és a zászló foszlányát . . .

A lányka fölveté szemét, ajka csak azt susogja . . . labancz . . . ellenség . . .

S Dömös, míg tekintetük találkozik, hátrasimitja a lányka hajfürtjeit, . . . látja a véres homlokot, megindult hangon rebegi: »Éljen Rákóczy.«

Szoltányi Elek.

s nem épen királyi herczegnek való társaságban. Egy matrózoktól látogatott kurta korcsmában már ugyancsak tetőpontra hágott a jókedv, a mikor eszébe jutott ő herczegségének egy matrónak egy különös ajánlatot tenni. Nem igen talált azonban kedvező fogadtatásra, mert verekedés lett a dologból, majd késekkel kezdték a hajósok igazságukat bizonyítani úgy, hogy alig sikerült a főherczegnek közülök megmenekülni. — A dolog udvari körökben képzelhető feltűnést keltett.

A Gr. Forgách Antal sokáig húzódo ügye, mely anynyi vitára adott alkalmat a nemzeti casinóba befejezés nyert. — Kigolyózták a casinóból annak rendje és módja szerint — épen mintha csak tagja lett volna. A gróf különben nem hagyja annyiban a casinó itéletét s az őszszel a legelső képviselőházi ülésen szót kér és kijelenti hogy helyt áll minden váddal szemben. Hirtelt, hogy Elek Gusztáv nyug. ezredes följelenést tett Forgách gróf ellen a honvédelmi miniszternél ez ügyből kifolyólag — a mit azonban megezáfoltak. Tény az, hogy a gróf tisztí rangjáról is lemondott.

Rejtélyes eset foglalkoztatja most a Margit szigeti fürdő vendégeit. Piros Józsi cigánybandájának büszkesége Bodovics József a szép czimbalmos rejtélyes körülmények között hirtelen meghalt. Nagyon szép — elegans megjelenésű feltűnően urias külsejű 36 éves ember volt s Szabadkán is a hol állandóan lakott nem egy regényes történet meséltek fölöle uri asszonyokról és leányokról — a kiket a czimbalmozás művészetére oktatótt. Kalandos élete tragikusan végződött. A margitszigeti fürdővendégek között hol a nyáron a felső vendéglőben játszott egy I. P. nevű német tengerész építészeti tanácsos és családja illetve felesége kis leánya és az asszony két nővére érkeztek a szigetre. Lassanként egész bizalmasság fejlődött ki a czimbalmos és a család között úgy, hogy többször látták a czimbalmost velük vacsorázni is. Sőt megszokott dolog volt a szigeti fasorok közt sétálók előtt, hogy az idősebb leány egész délutánokon a czimbalmos társaságában legyen. Egyszer csak eltűnt illetve hazautazott az idősebb leány — elég alkalmat adva a találgatásokra. — A szép cigány azonban továbbra is a család barátja maradt sőt délutánonként most már a szebbik nővérral sétálgatott s esténként annak játszotta a nótáját. Pénteken délután 2 óra felé a zárdarom mellett látták a sétálók a szép szöke leányt. A szálló portása szerint Bodovics is arra felé tartott. Pár perczcel később sápadtan, izgatottan sietett a lány a lakására. Ugy három óra felé a kertész telepről telefonon hívták a romokhoz az orvost, a hol Bodovics haldoklott. Holttestét beszállították az orvostani intézetbe s a rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot. A tanácsosék sietve utaztak haza Siléziába.

Az amerikai magyaroknak az a régi terve, hogy Kossuth Lajosnak szobrot emeljenek a megvalósulás stádiumába lépett. Cleveland városának magyarsága mindent elkövetett, hogy a tervet megvalósítsa s a szobor már öntés alatt van Budapesten s junius végén utnak is indítják Amerika felé. A leleplezés Clevelandban szept. 28-án megy végbe. Kossuth Lajos szobra Amerikában is magyar földön fog állni, mert a szobor egyesület az összes vármegyéket fölkérte, hogy egy-egy kis számkocska hazai földet küldjenek. A leleplezési ünnepre meghívták Kossuth Lajos fiait és Bartók Lajost is; utóbbi fölkérve egy ünnepi ódairásra. A költő meg is ígerte, hogy az ódát megírja.

Nagy ünnepélyességgel avatták doktorrá szombaton délben a harmadik doktor kisasszonyt. Szendefly Ida doktorrá avatása alkalmával az egyetem auláját zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. Bokay János szives szavakkal üdvözölte a kisasszonyt kit a közönség zajosan megéljenzett.

HIREK.

(Erzsébet-emlék Lipótvárt.) Ritka szép ünnepélynek voltunk tanúi múlt hó 29-én a lipótvári m. kir. fegyintézetben. E napon leplezték le ugyan dicsőült nagyasszonyunk Erzsébet királynőnk emléksobrát. Az idő is kedvezett e hazafias ünnepély rendezőinek és így kocsit kocsit ért, a meghívott vendégekkel. Ott láttuk gróf Erdődy Imrét fiával, Libertiny és Jánossy tanfelügyelőket, Lázár igazgatót, Kunos, Mihályt, Halász és Vajda tanárokat; Dr. Kittenberger járásbíró ezen kívül még Ronchetti Rezsőt leányával, Fuchs, Deutsch urakat. Az ünnepélyhez megjelentek zászlós menetben Vörösvár, Beregszegh és Újvároska nagyszámú küldöttsége. Az ünnepély 11-kor kis misével kezdődött. Mise után az összes vendégek, a díszben megjelent tisztviselőkkel és hölgyekkel a szobor elé vonultak. Az ünnepi beszédet Schober igazgató ur tartá, a szobrot a tisztikarnak átadva ékes szóval a boldogult nagyasszonyunkról megemlékezve. Szavait befejezve, egy intésre lehullott a takaró lepel, miközben a zenekar rázendített a Hymnusra és a kivonult fegyőrszázad diszlővést tett. Utána az iskolai zenekar elénekelt a Szózatot. Befejeztével Bukovics ellenőr ur kartársai nevében megköszönte az igazgató úr lelkes fáradozásait az emlékszobor létesítése körül és az emléket átvette. A gyermek énekkar Hymnusa után Dömény Zoltán ref. leikész elszavalta az ünnepély alkalmából írt ódáját melyet más helyen reprodukáljuk. Ezzel az ünnepély befejeződött és a közönség a Rákóczy induló harsogó zenéje között szétoszlott. 1 órakor következett a diszbankett, melyre körülbelül 60-an megjelentek. Természetesen az összes lipótvári hölgyek is megjelentek és így a jövedv tetőfokra hágott. Toastot toast követett. A társaság legnagyobb része 3-ig maradt együtt, töredéke azonban este 10-ig.

(Jegyzőválasztás.) A vörösvári körjegyzői állásra *Kisfaludy Jánost* egyhangulag megválasztották. A polgárság egész zöme nagy lelkesedéssel fogadta Kisfaludy jelölését, aki a vörösvári jegyzőség teendőit eddig is mint helyettes végezte. Választás után a polgárság élén Frideczky Timóth főszolgabíróval a templomba vonult, ahol istentiszteletet tartottak.

(Személyi hir.) *Köhler Vilmos* a galgóczi postahivatal főnöke, aki tudvalevőleg az utóbbi időben sokat betegeskedett, Rozsnyó fürdőbe utazott, hogy megrongált egészségét helyreállítsa. Kívánjuk, hogy jó hatással használja a kurát és mielőbb ismét körünkbe legyen.

(Magánvizsga.) Frideczky Margitka, Frideczky Timóth j. főszolgabíró kedves kis leánykája e hó 2-án tette az elemi iskola negyedik osztályából a vizsgákat, ahol szorgalmával annyira kivált, hogy minden tárgyból kitűnő osztályzatot nyert.

(Mozgalmas élet.) Az augusztusi napok ugyancsak élénk életet hoznak városunk falai közé. A katonaságot összpontosítják ugyanis az őszi nagygyakorlatra. A bennünket közelebről érdeklő adatokat a következőkben adjuk: 23-tól 26-ig a 71. gyalogezred, a mely *Trencsénből* jön, dandárgyakorlatot tart For-nószeghen, továbbá Felső és Alsó-Attrakon. A 48. gyalogezred *Sopronból* jön és Galgóc—Szt.-Péteren tartja meg a dandárgyakorlatot 23-tól 26-ig. Esztergomból a 76. gyalogezred négy zászlóalja és egy huszár század érkezik a mely 7-től 22-ig tartja az ezred összpontosítását Galgóczon és ugyancsak itt és Szt.-Péteren tartja 26-ig a dandárgyakorlatokat. Innen az egész katonaság 26-án *Nagy-Tapolcsányba* megy, ahol a hadosztálygyakorlatokat fogják megtartani. *Benedek Andor* altábornagy, a IV. honvéhadtest parancsnoka július 18-án városunkba érkezik, hogy a csapatok ellátására vonatkozó szemlélet megtartsa.

(Az alispán ünnepelése.) E hó 29-én a megye tisztviselői kara nagy számban gyűlt össze, hogy Markhot Gyula alispánt üdvözölje és ragaszkodásának adjon kifejezést abból az alkalomból, hogy a sajtó egy része támadásokat intéz Markhot mint alispán ellen. Dr. Kostyál m. főjegyző szép beszéd keretében tolmácsolta a tisztviselők érzelmeit amire az alispán biztosította a küldöttséget, hogy mint eddig úgy ezután is szent kötelességének fogja érezni a megye érdekében kitértással munkálkodni. A küldöttség ezután a »Szarvas« vendéglőben gyűlt össze, a hol Dr. Kramolin Viktor főispán is megjelent és ahol egy díszbéd keretében számos pohárköszöntő hangzott el a megye első tisztviselőjének egészségére és a tisztviselői kar összetartására.

(Az adókiivetés és a bizottságok.) Lapunk múlt heti számában ily czímen megjelent hírlapra vonatkoztatva a galgóczi adókiivető bizottság egyik tekintélyes tagjától olyan értelmű nyilatkozatot kaptunk, hogy a hír nem felel meg a valóságnak. Készséges örömmel konstatáljuk, hogy a galgóczi adókiivető bizottság tagjai átérték hivatásukat és megfeleltek ama kívánalmaknak, melyeket az adózó polgárság bizalma beléjük helyezett. Ámde a rendszer, amiről beszélünk és az általános benyomás amit az adókiivető bizottságok működése az objektív szemléletre okoz, mindenesetre igazat ad nekünk abban, hogy a III. oszt. kereseti adó kulcsa, valamint annak kiivetési módja egyáltalán nem felel meg a jogos követelményeknek. A kivételeket mindig respektáljuk és szívesen sorozzuk a mi bizottságunkat eme kivételek közé.

(A cseh-tót egység eszméinek terjesztési módjáról.) Legutóbb a sasvári szövetséget boltjában vásárolt »kolinska kava« csomagjában találtatott ily irányú füzet. Címe: mali drotarkova, a kis drótoskák. Hogy fogalmunk legyen ezekről közöljük a bevezetést:

»Szépséges a mi kedves cseh-tót hazánk. Földje kövér, termékeny, lakossága szorgalmas. E hatalmas királyság jólétének megteremtője, a nemzet erejének támogatója jelenleg a kereskedelem. Morvaország virágzik, a széles Szilézia örömeinkre növekszik; csak egy tagja a szláv rokonságnak, a mi nekünk oly drága, szívünkhöz oly közeli — drága tótságunk beteg. Lelke arany, teste kő, a ki széles hazánkban dudolja a cseh zsol-tárt: »hol az én hazám, a véres verejtékkel megszerzett, szenvedésekkel megváltott, melyet Isten az elődökre bizott, melyet a kard oltalmazott, eke megművelt, drága nekem szülőföldem,« az mindenekelőtt a tót, ez a megnyomorított fia az égbe nyuló Tátrának.« stb.

(Stilleben in Galgócz.) *Grünfeld Náthán* ismét okvetetlenkedik. Lapjának múlt heti jövedelmező rovataiban ugyanis megemlékezik arról, hogy a helybeli kir. járásbíró két egyént ítelt el 10—10 korona pénzbírságra, amiből ő azt a következőket vonja le, hogy Galgóczon a közállapotok módfelett ziláltak lehetnek. Természetesen egy füst alatt egy nyilvános helyiségről is megemlékezik. Értjük ezt a tőle már megszokott politikát. Náthán éhes. Szegény Náthán fázik. Hiába. Itt nincsen terrenum. De amint látszik Náthán beteg is. Meggyengült az elméje és az a rögeszméje támadt, hogy a járásbíróságok előtt csak a legsötétebb államokban fordulnak elő bírságok. Mindezekre csak azt mondom: *still leben in Nyitra Náthán, sonst...!*

(Megmart plébános.) Daczára a szigorú zárlatnak, a kutyák még folyton garázdálkodnak. E hó 1-én Rákóczy József récsényi plébánost egy veszett eb megmarta. A szerencsétlenül járt lelkipásztor rögtön a Pasteur intézetbe utazott, a hol is beoltották s tekintve az e téren elért biztos sikereket, reméljük, hogy nemsokára megnyugodva térhet vissza hivei körébe.

(Munkászavargás.) Lapunk múlt számának tót mellékletében megemlékeztünk arról a munkabeszüntetésről, a mely *Fuchs József* eclecskei bérlő és annak munkásai között lefolyt. Ez irányban bőven el vagyunk látva annyi oldalról mindenféle információkkal hogy a dologról tiszta képet alkotni szinte lehetetlenség. Mindazonáltal alapos áttekintést vetünk a dologba és fönttartjuk ítéletünket arra az időre, amikor határozott véleményt mondhatunk, a melyben első sorban a munkások érdekeit fogjuk szem előtt tartani.

(A fiatal tolvaj.) *Kohn Gyula* 15 éves kereskedő tanuló Weisz fűszerkereskedőnél volt alkalmazva, de minthogy gazdája nem volt megelégedve munkásságával, elbocsátotta az üzletből. A fiatal gyerek bizonyára valami robinzoni terven törté a fejét s ez furfangos cselekedetre buzdította. Elment ugyanis *Eisler* kereskedőhöz, ahol őt jól ismerték és gazdája nevében 400 korona kölcsönt kért. A dolog nem volt feltűnő s habozás nélkül átadták a kívánt összeget, de néhány óra múltán már rájöttek a csalásra. Rögtön értesítették a csendőrséget és az még ugyanazon a napon elfogta az elvetemült fiút.

(Kutyazárlat.) A közigazgatási hatóság újabb szigorú rendeletet intézett a lakó-sághoz, a melyben tudatja, hogy a szájkosár nélkül talált kutyák tulajdonosai 600 korona pénzbüntetéssel sújtatnak. Tekintve a veszélyt amit egy veszett kutya okozhat, valamint azt a hallatlan könnyelműséget is, amely lakóságunknál az ilyen rendeletekkel szemben mutatkozik, a legnagyobb helyesléssel vesszük a szigorú intézkedéseket.

(Marhavásár.) A jul. 3-án tartott marhavásáron a nagy felhajtás mellett élénk vásárlási kedv mutatkozott és főleg a szarvasmarha magas áron kelt el.

(Fényképészeti műterem Nyitrán.) Kallós Dezső fényképész, külföldi tanulmányi utazásának befejeztével megyénk székhelyén már két éve produkálja a legjobban sikerült műveket. Modern berendezésű fényterme méltó a pártolásra.

(Baromfi tenyésztés.) A falusi gazdálkodó népnek egyik legjobb jövedelmiforrása a baromfi tenyésztés. Hogy azonban a baromfiakat megóvjuk a tavasszal előforduló betegségektől, legjobb azoknak minden hónapban egyszer »Viktor« baromfiport adni, a mely nemcsak a beteg állatokat gyógyítja meg, hanem az egészségeseket is megóvja a betegségtől. — A »Viktor« baromfiport, olcsósága és jósága miatt a gazdaközönség figyelmébe ajánljuk. — Egy adag ára a mely 20 baromfi számára elegendő 50 fillér. — Használati utasítás mellékelve van. — Kapható Galgóczon *Török Gyula* gyógyszer-tárában.

Dr. **Kovács Soma** fogorvos (Budapest VIII. Kerepesi-út 29.) már eltávozott városunkból, de még ez év augusztus havában ismételten eljön.

Fogmütétek, plombák, egyes fogak és fogsorok a legmegbízhatóbban készítetnek a budapesti műteremben.

Szárnyasaink.

Az egyedüli magyar nyelvű baromfi-tenyésztési képes szaklap, foglalkozik a baromfi-tenyésztés összes ágaival, betegségeivel és ezek gyógykezelésével. A lap az Országos Baromfi-tenyésztési Egyesület hivatalos közlönye és **Parthay Géza** igazgató szerkeszti. Előfizetési ára egész évre 8 korona, fél évre 4 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-u. 30.

Vadászat és Állatvilág.

Vadászati, zoologiai és kinologiai képes szaklap **Bársony István** és **Fónagy József** közreműködésével szerkeszti **Parthay Géza**. Előfizetési ára egész évre 8 kor., fél évre 4 korona. Mutatványszámokat díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-utca 30. szám.

Alapított 1891-ben.

Világosi Cognac gyár

Részvénytársaság

Ménes, Magyarád, Hegyalján.

Posta- és vasutállomás:

Világos.

Ajánlja elismert minőségű conac gyártmányait.

Főraktár: Török Gyulánál,

Galgóc.

Árjegyzék kívánatra.

KOLOMANN BRÁZAY'S
FRANZBRANNTWEIN
ERZEUGNIS

PREIS EINER GROSSEN FLASCHE
2 KRONEN.
PREIS EINER KLEINEN FLASCHE
1 KRONE.

Gebrauchsanweisung liegt jeder Flasche bei.

Van szerencsém dúsan felszerelt **bútorraktáromat** a n. é. közönség figyelmébe ajánlani.

A bútorok **mindennemű stylben saját műhelyemben** készülnek, melyekért több évi **jótállással** kezessek.

Ebédülő szalon s háló szoba berendezésekből nagy raktárt tartok, vagy kívánatra, a legrövidebb idő alatt **részletfizetésre** a legkedvezőbb feltételek mellett készítetek.

Butor raktáram szives megtekintését kérve,

vagyok hazafias tisztelettel:

KISSKA MIHÁLY,

műasztalos.

Galgóc, főté.

HOFFMANN PÁL

Mészáros és hentes üzlete

Ferencz Jozsef tér

Ajánlja **kitűnő prágai módon készített sonkát** Egy kl. ára nyersen fűs tölve 1 kor 60 fill. Főzve és kicsinyben kimérve 3 kor. tól 4 kor.-ig.

Kitűnő minőségű **házi szappan**, szárított kilója 60 fillér, frissen főzött kilója 54 fillér.

Selcher und Fleischhauer.

Empfiehl besonders seine nach Prager Art zubereitete Schinken. Rohe Schinken per Ko. 1 Krone 60 Heller Gekocht in Detail per Ko. von 3 Kr. bis 4 Kronen.

Eredeti

Singer varrógépek

családi használatra * * * * *

és

a gyártás minden szakmájához.

Díjtalan oktatás a divatos műhímzés összes műszakaiból.

Elektromotorok varrógéphajtáshoz.

Singer & Co. varrógéprezsv.-társ.

Lőrinczkapu-utca 10. **Pozsony** Lőrinczkapu-utca 10.

Fióközletek: Nyitra, Megyeház-utca 15. Trencsén, Fótér 8.

Férfi szabó üzlet.

Ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe dúm raktáromat angol és skót szövetekben. A legjutányosabb árban készítetek a legújabb divatu szabással mindenféle férfi öltönyöket.

BERGMANN SIMON

Kovács-utca.

Herren Schneider.

Beehre mich dem P. T. Publikum die höfliche Anzeige zu machen, dass ich alle Sorten englische und Brünner Stoffe am Lager halte, und Herren soauch Knabenkleider nach neuester Façon nach Mass verfertige.

Hochachtungsvoll

SIMON BERGMANN.

Hungária szálloda

NYITRA.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy **ujjonnan átalakított kávéházunk, vendéglőnk és keletikényelemmel berendezett**

szállodánk

nagyon előnyös ár mellett már rendelkezésére áll a t. cz. közönségnek.

Kávéházunk és éttermeink

berendezése páratlan; a nappal bármely órájában meleg és hideg ételek valamint italok kaphatók.

Reggeli kávé (reggeli 6 órától) bérlet egész hónapra **7 korona 20 fillér.**

Zóna villásreggeli a legelsőrendű sörrel **40—44 fillér.**

Ebéd és vacsora jutányos hónapos bérlet.

Diszebédék és lakodalmak

rendezésére házon kívül és saját helyiségeinkben is vállalkozunk.

Boraink a nyitrai püspökségi uradalom radosvai és zabori terméséből valók s áraik minőség szerint, de mindig jutányosan számíttatnak.

Omnibusz-közlekedés a vasutig vagy vissza **30 fillér.**

Huzamosabb ideig tartózkodó vendégeknek külön előny ár.

Mély tisztelettel **Pitzer és Hauser** cég tulajdonosok.

Legjobb minőségű

hártyapapir

Szold Jakab

könyv- és papir-kereskedésében **jutányos árban kapható.**

Das beste

Pergamentpapier

zum verbinden der Dunstobst-Gläser

ist in der Papierhandlung des

JACOB SZOLD

billigst zu haben.

SZUPERFOSZFATOT

stassfurti kaintot

szavatolt 12.4% tiszta káli 23-24% kén-savaskáli tartalommal

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli 74-76% kén-savaskáli tartalommal.

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb **mütrágyaféléket** azonkívül **Rézgálicot** (98—99%) Elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállit a

„HUNGARIA“

Mütrágya, kén-sav és vegyi ipar részvénytárs.

Budapest, V. Fürdő-u. 8.

Leopold Reisz Sohn, Nagyszombat.

Lederhandlung

Schuwaarenverkauf

Lager technischer Artikel

wie

Asbest & Gummi-Packungen.

Hauf & Gummischläuche

Wasserdichte Decken

in allen Dimensionen

Echt englische

Leder Kernriemen

Deckenleihanstalt.

Nyom. Szold Jakabnál, Galgócson.

Slovenská príloha ku tidenne vychádzajúcemu časopisu „Galgóc és vidéke“

Košítuje 2 fillére.

Žatva.

Na — kolko preniká srdco každého rolnika to jednoduché slovo — „žatva.“

Celi jeden rok rolnik sám rolnik z jeho rodinu, rolnik z jeho čeládku, rolnik z jeho ženci a rolnik z jeho lichvu trápi sa namahá sa pracuje v potu tvári seje, ore, obrába zem, — ktorá veru len jak macocha platí unuvanie — bi potravu a iné potrebnosti zapravil z úrodí.

A nie len namaháním nie len prácu a ustávaním, ale aj hmotne sa namahá napomocť prírode, penáže zloží do gazdovstva bi chudé úroki s nich vzal a tak na celi rok seba z rodinu a domajšima svojima z chlebom každo denim opatril.

A či len gazdačka tú „žatvu“? — Nie, každi, ale každi človek jednako, či pán, či gazda, či robotnik a či žebrač teší sa, úfá každi že prinde žatva a bude lepšie, prinde žatva a bude chleba, chleba! za ktorí každodenne prosbi k Bohu skladáme v modlitbe „chlieb naš vezdajši daj nám dnes.“ —

Od tisíc rokov, to jest od vstehovania sa našich predkov a od zaujatia tejto našej miléj vlasti uherskej národ náš uherski žije len z rolnictvá a nie len že celá krajina oplivá naj krajším zbožím celého sveta, ale naše zbožie v celej Europe je rozšírené, naše zbožie krmí mnoho a mnoho inich národov.

Chitlavé nemoce.

Dávid ze smutnú tvaru vistúpil z izbi služného, pod bránu sa stretól z gazdom Ištvanom.

— „No čo ti je Dávid?“ — oslovil ho Ištvan — „bár aj pekné méno máš predca taku kiselu tvár robiš, však dobré kšefti konáš, len predešli tیدن som ti predal 200 vozov burgini dost lacno.“ —

— „Nechaj tak špasovanie Ištvanke nechce sa mi žartuvat.“ — odpovedal Dávid.

— „No čo je dajaká chiba ve cukrovárne?“ —

— „Aj tam, aj tam, čitaj toto!“ —

Stímto podal jeden kus papieru Ištvanovi. Ištvan poutieral okulár a pozrel do pisma na hlas čitajuc „Kvitancia“ — „na tristo zlatich které Cukrovi Dávid bežiceho roku vidanému 77-mu rozsudku z odpovedne dnešni den u služnoskeho úradu zložil.“ — a t. d.

— „Nuž a čo je to“ — pital sa Ištvan podavajuc pismo Dávidovi.

Úkladi naše zbožie z rinkov Európi vitisknut sa vždi pomínú lebo celá Európa láká za múku a ine virobki z uherského zbožia.

Čul nastáva žatva! — — — — —

Božie požehnanie sa dla okól všelijakej miere ukazuje ale už tak je isté že jak iné roki tak aj toho roku naplná sa ze zlatom pódi jedno duchejmechi.

Kto jako seje tak aj žne. Kto jako sál tak bude aj čul žat.

Pán jestli dostatečni po čet sluhov drži tichto poludski plati. taki isto mu svedomitu prácu vikonaju a može pri požehnaní božím ufat žatvu dobru.

Gazda který sám prace svoje vikonává jestli nelenil jestli obnovenia na poli gazdovskom užival, jestli nehledel ošalit zem ale ruki pričiniac na Božie požehnanie sa z nehal može ufat žatvu dobru.

Robotnik jestli verne nasledoval rozkazi pána, rozkazi gazdu jestli svedomite jemu úložené práce vikonal, jestli usilovne bár z namáháním práce žatvi prevede, bude mat tiež žatvu dobru.

A čo ten žebrač — ? — Pamatajme aj na chudoboich keď nám Boh milostivi svojého požehnaná udelil a od bavili sme už žatvu, udelme aj chudobnému nech má aj on účasť na radosti našej, nech má aj on účasť z požehnaná

božého, nech má aj on žatvu dobru.

Oči celej Európi tej naj staršej čiastki sveta divaju sa na žatvu našej miléj vlasti uherskej, ale prítom pozoraju zvedavo na žencov, to jest na pánov gazdov a robotnikov.

Občekavaju z napnutostu chiri jaká je žatva krajini uherskej našej vrelo miluvanej vlasti, ale pozorujú aj na nás, na národ uherski jako užívame to božie požehnanie, či sa ukazujeme bit hodni mi tich darov božich které inim krajim a inim národom dopráté su neni.

Žneme na polách, ukladáme zlaté klasi do snopov, z hrnáme ocelové zrno do jám sipék a mechov, žnime ale aj na poli cti a čnosti ukladajme lásku ku otčine, ku vlasti a k národu do snopov zhrnajme Boha — bojnost, mravnost, striezlivost, ľudskost do sipék, do jám a do mechov života abi cudzozemsko nám nie len naše úrodi a zbožia ale aj naše čnosti krestanské, vlastencké a ľudské závidelo.

To bude žatva potom dobra a nie len dobrá lež úplna.

Jak kto seje, tak bude žat. —

Ponos robotnikov.

Pod tímto názvom doniesli sme v predošlem čísle pár rádkov, že unás boli robotnici a žalobu skladali proti pánovi a proti gazdovi ženčovskému a také veci a také pri-

„Šak to je chiba že zato len já móžem lebo podla zákona.“

„Ten hlava rodini, ten gazda, ten majster, ten majitel, slovom každi ten, kto má pod ruku ľudí jestli medzi tímato dajaká nemoc chitlavá vipukla a on od toho času ratajuc 24 hodini od kedí sa on o nemocneni dozvedel nezavolá doktora trestáni bude na 300 zlatich.“

Ale aj ten doktor kterému oznamená bola dakde chitlavá nemoc jestli to za 24 hodini vrchnosti neoznami tiež 300 zlatich pokuti odsúdeni bude.

— „Hej! Kerefikom adta!“ — zvolal Ištvan — „bežim ja k doktorovi, keď neni len neskoro, lebo moj sin Gyurka už druhi den leži v osipkách, mám strach že tak pochodim jako ti nešťastni Dávidko, ja bi som nerád vikluval 300 zlatich pokuti.“

— „Veru len utekaj Ištvanke lebo ináč sa ta špatná nemoc ani nedá viki-nožit a zamedzit len z ostrim zachad-záním vrchnosti.“

— „To je cena mojej sprostosti“ — pravil Dávid.

— „Nuž a jako?“ —

— „Šak vieš že u mna v cukrovárni všelijaki lud robi aj deti aj stari, čavarga, predešli tیدن decka medzi sebu rozprávali že Katka má osipki preto je ve tvári taká strakavá, já som ju pozrel a veru mala osipki ale som sa bál ju poslat preč abi sa to vrchnots nezvedela a mne bi fabriku zavreli a na bránu červenú cedulu uderili, mosel bich zastavit prácu.“

Na druhi tretí den už boli 4—5 takich visipanich, aj tedi som si to nevšímól a som jich domov neposlal na páti den už mi len dvá prišli do roboti ostatni doma zostali ale aj to bolo len vatšé nešťastie lebo aj domajši dostali osipki.

„Toto sa doktor dozvedel, mna oznamil u služného, fabriku mi zavreli, robotu mi zastavili a jako vidiš 300 zlatich pokuti mi súkli na krki.“ —

„Nuž a prečo tebe, čo ti možeš zato?“ — pital sa Ištvan.

padi spominali ktoré sme mi v novinách nezdelili, ale žalobu sme jednoducho zdelili bez pomerkuvania stím doložením že mi jedno stranne súdit nechceme, ale po vypočúvaní oboch stranek a po dukladném vizvedání záležitosti našu mienku povieme, a sice povieme pánovi, povieme gazdovi ženčovskéme ale povieme aj mienku robotnikom ženčovským. Fuchs arendáš je sice pravda, že na ponos robotnikov, že na žadost robotnikov pád udajúc vrchnosti, pri prítomnosti vrchnosti robotnikov viplatil, zákonim a kontraktovim povinnostám vác menej žadost učinil, predca neludské — bár aj základné — zachadzanie z ludmi lud rozhorčilo.

Len jeden príklad. —

Ráno stalo 120 ľudí do roboti, robili do fríštuka, pri fríštuku ich dažď rozehnal, zakázal im na ten den dat jest gazdovi a keď im gazda dal jest virátal to gazdovi. Nuž snád misli si pán arendaš že aj bez jedenia môže robotnik živi bit? — Z jaku silu môže na druhí den ten robotnik robit? — Alebo v ten den keď nerobi má prejest predšleho dna zárobek? —

Denni tovarich bôl vokopávačke 42 krajcare, ktorí robotnik trochu na zadek zotal, toho odsúdili miestô z radki 1 rádek okopávat, hja! ale kto jeden rádek okopává bere len 21 krajcar platu na den.

No ktomu tiež len trochu svedomá treba bi niekdo chlapa lebo ženu v čulajši čas do roboti cez den za 21 krajcar, za trochu fazulovej polievki a kúsek chleba upotrebil.

Norovič ženčovsky gazda je ten nešťastnik, ktorí naj horšie pochodil. Ženci ho opustili keď si veľké predplatki povibierali. Keď sa niečo stalo, že nechceli robotnici robit, trpel on, — keď zle robili, trpel on, keď bola zlá chôva, trpel on jedním slovom bil trápil ho arendaš, bili trápili ho ženci a po rozpustení ženčov prišôl ale o 500 korún, jeho namahanie, ženina a pacholková práca ale cez 6 tidnov ide ve méno božie.

Len jeden príklad. —

Keď pršalo, — čoho bolo toho roku dost — a po 1/4 dni roboti dal žencom jest, lebo aj tak už bolo navarene, to išlo veru z jeho, dost drahá zábavka 120—130 ludom dat jest, bár aj len jednoducho polievku fazulovu a chlieb, tím odpornejšie že šak jemu nerobili a nie ze svéj vole lež pre dažď moseli robotu tak nehat. Robotnici ale ozaj ani nevieme čo zaslúža.

Je pravda že zaslúža dobrí plat bi cez leto tolko mohli virobit že bi cez zimu hľadí ne treli. —

Je pravda, že abi mohli dokonále práce vikonávat, mosá dostatečnu chôvu dostávat.

Je pravda, že pri jeich tažkich prácách ma sa snima svedomite a ludski zachadzát, ale preto nech si žiaden nemisli že on môže dodla svoje vóli a chuti robit, nech si nemisli že jeho nikto nesmie do roboti ponuknut, nech si nemisli že jeho poškamrat nikto nesmie, lebo tie požadávkí ktoré sme hore udali ktoré sa tikaju robotnika jak pravné požadávkí, môže požaduvat len *svedomiti* robotnik a nie bár jakí lagan. Kto plní povinnosti stavu svého ten môže požaduvat od spoločensvá uctu, uznánlivot a odmenu nie ale darebák grobian vistupnik a šalbier. Len pár príkladov.

Či snád robotnik ktorí v rade po zadku zostane občekáva to bi faktor alebo gazda ku nemu išôl, mu ruku boškal a ho prosil bi račil chitrejšie za druhima postupovat.?

Či je to statečni robotnik ktorí keď jeho dakteri predstavení pohreši hnet stím začne, že nechá robotu tak.?

Či je to tiež robotnik ktorí od gazdu na chlieb, ponevač vloni snád tiež len leto pre lombáril — predplatkov nabere, potom pre malu pričínu z roboti vistúpi a gazda hľadaj si svoje penážki.?

Kde je tu svedomie, kde je tu čnosť, kde je tu čnosť ktorá má značit robotnika uherského.?

Či už tá nemôurska a hanácká nemoc aj uherskich robotnikov napádá? — tedi beda vám.!

Takichto pádov obvzlaštne čul pred žatvu každodenne začíná sa počut.

A to nás naplňuje bolom, bólom za vaše deti a za vaše manželki ktoré nevinne trpet budu len si rátajte, keď bôl lacni tovarich tedi ste robili a ništ ne odložili, keď ma bit veľki tovarich tedi z roboti vistúpite.

Poradni gazda má už poradnich tobotnikov, poradni robotnik ma už gazdu, kam sa pohnete keď sto ľudí len tiden postává ratájúc len po 50 krajcari denne tovarichu zameškali 600 korún nerátajúc chôvu, nerátajúc nemilo Bohu zmrhani čas. A či nepreide tiden z tima nahankámi.?

Čo budú vaše deti vaše ženi v zime jest, keď vi lombárite a sa po súdoch nahanáte, o vás neni reči, lebo kto ma svedome svoju rodinu do hladu doniest, ten najde svedomie aj na horšie slutki,

Každí robotnik ma dokonále rozvážit a pomislet, komu sa chitaš do roboti? — jako ti tam bude? — čo tam virobiš? — ale jak nahle podpíšeš kontrakt ku kterému ta miktô nenútil drž prinom do potrhania.

Čnosť znači robotnika uherského. Kterí proti cti robá hanbu roba statečnim svedomitim robotnikom hanbu robá vlasti, ktera od jakživa pišna a chirná bola po svojich robotnikoch.

Chíri z tidna.

(Rákóczy József) farár z dolneho Récsény tito dni od svého vlastného psa uhriznuti bol. Ponevač pred timto časom ale pred troma tidni besni pes bôl v obci, čul sa strachuje že bi snád pes mohól bit nezdravi, ponáhlal sa do Budapeštu do Pasteurového špitála, bi sa dal proti besnote ščepit. Naridenia bi každi pes bôl košom na papuli opatreni a na retazi uvázani naši ludie velmi na lahko si beru a z toho nembánomšágu možu povstat tie naj vatšie nešťastia. — Jako kedbi ta vrchnost len zle chcela ludom.

(Köhler Vilmos) predstaveni počti Galgóc skrz nemoc na vác tidnov do Gleichenbergu odcestoval.

(Frideczky Margit) cera našo hlavného služného velmi krasnu skušku zložila ze štvrtéj klasi normalskej dna 2-ho Juliusa v prítomnosti rodičov rodini a prátelov.

(Ve Vörösvár) obci velka slavnost sa odbavovala pri volbe notára. Za notára zvoleni je Kišfaludi notár. — Pri volbe celá obec vruchu slavnostném oblečana učast brala. Povoleni chceli niekteri notára pozdravit, hlavní služni ale jich napomenul bi najprv v kostole zadakovali pánu Bohu sa ščeslivé sporozumenie a prosili Boha o pomoc čo sa aj stalo. Potom sa začalo hodúvanie kde mnoho toastov povedano bolo na Krála na na fôišpána, na ališpána, na hlavného služného, na novo zvoleného notára a na občánov tak jako na obec. Nech im všetkim pán Boh pomahá.

(Mnoho hlavnich oficicrov) ze spoločnej armádi sa cez štiri dni zdržuvat bude v Galgóczu hore berúcé položenia Váhu a okolia na mappi.

(Jarmek) lichvací bôl slabi lebo predtim dnom dobre pršalo, a ludie čul robotne lichvu keď len kolko tolko z odpovie neradi predaju. Najvác sa čul predává lichva z pašú na masso pre vidiek.

(Neverni sluha) Weis Adolf kupec v Galgóczu kovačskej ulici mal učna asi 16 ročeho, kteremu čosik prišlo 2-ho júli rano na misel, išôl do znamého sklepu Eislerového a požiadal v mene svojho gazdu bi Eisler 200 zlatich na krátky čas Weisovi požičal. Eisler nič netušiac nevernému sluhovi 200 zlatich dal, ktorí snima do pršéic sa pustil. Len že dlho jeho radost netrvala, lebo ho odpolodna už žandári doprovalili. Z penazi ništ nechibalo. — Trestne ho nauča čo je jakí rozdil medzi tvojim a mojim.

(1 ho Juli) odpolodna veľki ladovec padól olkolo Nagy Szombatu a strašnich škod narobil vsiatiach a kopaninach čo čul pred žatvu strašna rana je pre rolnika novéj urode sa tešiacemu.

Fél millió

Bellau-féle kéveköto raktáron
Pach Mórna, Nyitrán

Santal Egger

valódi keletindiai Santal olajat tartalmazó tokocskak, orvosilag ajánlott, megbízható szer fiatal emberek bántalmánál. A folyást néhány nap alatt megszünteti. Orvosi tanácsra alkalmaztatik, jobb mint a drága külföldi szerek. Egy eredeti tigris fej védjeggyel ellátott üveg ára 3 korona.

Fő és szétküldési raktár Török Gyula gyógyszerháza Galgócz.

Ifj. Reymann Venczel

Lagmagasabb uri-sport körökben elismert régi jó hírnevű

fegyver és kerékpár

raktárát és javítóműhelyét ajánlja a tisztelt közönség figyelmébe.

Raktár mindennemű vadász-, fegyver-, vadász-, fegyverekből és revolverekből, töltények, vadászkeszletek és minden e szakba vágó czikkék legelőnyösebb beszerzési forrása.

A Steyeri fegyvergyár kerékpárművek vezérképviselője. Hítelképes egyéneknek részletfizetési kedvezményt nyújtok.

Fénykép
nagyításokat
gyorsan eszközölk.

Schieberth

Atelier Nagyszombat.

Aki művésziességét akar, ne sajnálja a fáradságot, utazzék Nagyszombatba. Kényelmes vasuti összeköttetés pompás kirándulási hely. Legelegánsabb kivitelű aquarell-, kréta- és olajfestményű képeket a legjutányosabb árban készíték.

10 koronás megrendelésnél fél II. oszt. menet díj megtérítési kedvezményt

* * * * *nyújtok.* * * * *

Szíves látogatást kér Schieberth fényképész Nagyszombat, Felső-hosszu-utca 168 sz.

Deutsche Beilage

des Wochenblattes „Galgóc és Vidéke.“

Original-Novelle des Galgóc és Vidéke

Marion Gérard.

Ein Roman in wenigen Zeilen von
Alexandrine Schlauch von Linden.

Motto: »Wenn Zwei sich lieben mit göttlichen Flammen,
Geschieht ein Wunder, und sie kommen zusammen.
(Fortsetzung)

Neben ihr am Schreibtische steht eine Flasche Chartreuse, und ein kleines Gläschen dazu. Sie giesst von dem Liqueure ein, und schüttet fast die Hälfte aus dem Inhalte des kleinen blauen Fläschchens dazu. — Ein bitteres Lächeln spielt um ihren Mund, als sie das Kästchen wieder an seinen Platz stellt.

„— Armer Vater!“ flüstert sie — vergib wenn ich dein Vermächtniss missbrauche... Ich halte dein Wort eingelöst — mehr kann ich nicht!“

Zitternd langte sie nach dem Gläschen und hielt es prüfend gegen das Licht...

„— Das wird genug sein!... Wenn ich ihn nur noch ein einziges Mal sehen könnte... Gestern — da stand er an meiner linken Seite am Traualtar; — ich sah es — er hielt sich an dem Betschemel als ich mein Jawort sprach! Sein Gesicht war bleich, — seine Hand eisig als er mir den Strauss zurückreichte... Er bitt... Warum? — Was kümmerst mich — er hat mich verkauft — hat mich und seinen besten Freund dadurch betrogen... Ich Wahnsinnige — die ihn im Staube knieend verehrte! — Wenn ich denke wie lange ich ihn liebte, wie jeder Athemzug ihn segnete!... Er war ja nicht Schuld!! Kannte er mich denn — wusste er wie sehr er es dem armen kleinen Bürgersmädchen angethan hatte, das ihn nur von Ferne bewusste es — sein Blick — sein Lächeln verrieth es mir — und doch — doch hat er mich verkauft...“ hastig langte sie nach dem Glase, trank es auf einen Zug aus, und liess es klirrend zu Boden fallen.

In diesem Augenblicke tönten lärmende Stimmen im Vorgemache und todtenbleich stürzte Graf de Beer in's Zimmer:

„— Marion—Geliebte! Dieses Unglück!“ rief er auf sie zu eilend und schloss die zitternde junge Frau in seine Arme.

„— Was ist geschehen, mein Gemahl?“ frug sie bebend.

„— Erschrick nicht süßes Kind — erschrick nicht! Baron P... —“

„— Was ist mit ihm? rief sie fast athemlos.

„— Er hat sich vor einer viertel Stunde erschossen...“

Ein fast jauchzender Schrei entflohen den Lippen des jungen Weibes während sie von krampfhaften Zuckungen befallen in ihr Fauteuil zurückfiel...

Einige Sekunden später hielt der bedauernswerthe Graf sein schönes junges Weib als Leiche in den Armen.

Sie war dem einzig Geliebten, vergehend in den Tod gefolgt;

Wenn zwei sich lieben mit göttlichen
Flammen,
Geschieht ein Wunder, und sie kommen
zusammen?

(Ende.)

Ein Fuchsabenteuer.

Es unterfange sich noch Jemand mit der paradoxen Behauptung zu kommen, dass man am Freitag nichts beginne, Freitag sei ein ausgesprochener Unglückstag, — der hätte es mit mir zu thun. Meine Kartellträger müssten sofort in Aktion treten, Schritte abmessen, kurz, ein veritables Duell vorbereiten. Nicht mit verstopften Parlamentspistolen, sondern mit funkelnagelneuen, die den Dienst nicht versagen, würde ich meinem Antipoden eine Lektion erteilen, dass er noch auf dem Todtenbette reuevoll ausrufen müsste, ich bitte ab, ich bin anderer Überzeugung, der Freitag ist ein Glückstag Es lebe der goldene Freitag.

Ein Freitag war's der mir die heissersehnte Aufklärung und mit ihr die goldene Freiheit brachte. „Ach, wenn es nur immer Freitag wär, dass ich stets Hans im Glücke wär.“

Sonntag den 10... stand in meinem Vormerkkalender eine Liebesgabe verzeichnet. Zur F... Hochzeit musste ich meine besten Wünsche nach Pozsony hinein draten. „Er wehrt mir, dass ich Engel werde, ich will ihm folgen Mensch zu sein.“ Kann man nicht überallhin persönlich kommen, so gebietet es die Menschlichkeit seinen Gefühlen irgendwie Ausdruck zu verleihen. Ich that's telegrafisch.

Das geschah am Sonntag. Am Dienstag, schon zeitlich am Morgen brachte das städtische Heinzelmännchen, Austräger der hermandadischen Edikte vulgär städtische Heide eine Vorladung.

Schon hob ich die Hand um einen meiner Famulusse, der mir am nächsten stand, unsanft zu berühren. Ich setzte nämlich voraus, dass ich zum x-ten Male das Ausbleiben beider vor der Behörde rechtfertigen, eventuell Strafe zahlen sollte.

Der Diener durcheilte mit schnellem Geiste mein Vorhaben, fiel mir in den Arm und rief mit dem Profeten aus: „halt ein, o Herr mit deinem Segen.“ Sie sind im Irrtume. Nicht Lehrlinge halber, und auch nicht vor die hiesige Behörde gilt die Vorladung. Sie haben nach Pozsony übermorgen am Freitag vor der Polizei zu erscheinen.

Sonst pflegt sich meine Erregtheit wieder rasch zu legen. Diesmal war sie eine anhaltende, ich konnte nicht zur Ruhe kommen „und das hat mit ihrer Vorladung die Polizei gethan.“

Was um des Himmels Willen habe ich mit der Polizei zu thun? Der Posten eines ungarischen Handelsministers ist schon „Lang“ besetzt. Zur Würde eines Obergespanns habe ich mich nicht gemeldet. Pressprocesse hatte ich keine in Aussicht. Gestohlen ist mir auch nichts worden. Mir könnte höchstens die Concurrenz gestohlen werden. Was will dann die Polizei von mir? Je mehr ich mein Gehirn abmarterte, je mehr ich nachgrübelte, — desto weniger wusste ich. Ich erlebte bittere Stunden, bittere Tage. So brach der Freitag an. Für 9 Uhr lautete die Vorladung, ich musste bei sonstiger Vorführung pünktlich sein.

Schlaflos verbrachte ich die Nacht, Endlich schlug es zwei. Um drei Uhr ging der

Omnibus, es war höchste Zeit aufzustehen. Sonst bewegte ich mich auf den Füssspitzen, niemand durfte gestört werden. Diesmal war alles wach. Das Herz klopfte mir hörbar und meine Erregtheit konnte ich nicht bemeistern. Ich schloss jeden einzeln in meine Arme und drückte einen anhaltenden Kuss auf seine Lippen. Die Würmchen freuten sich auf das „Mitzubringende.“ Niemand, als mein teures Weib durchschaute die Situation. Sie mass mich mit ihren Blicken und hob drohend den Finger. „Mein theures Kind“ — hub sie an — „ich seh dir's an, du leidest schwer, dich drückt ein geheimer Kummer. Entlaste dein Herz, teil's mir mit, ich will dir's tragen helfen. Schau mir in's Auge und sprich. Du wendest dich weg von mir, du weinst?“... Weiter konnte ich's nicht anhören. Ich entriß mich ihrer stürmischen Umarmung, schlug die Thüre hinter mir zu und stand auf der Strasse. Die frische Morgenluft that mir wol. Erleichtert athmete ich auf. Noch blieb ich am Fenster stehen und horchte, ob ich nichts hören könnte, was drinnen im Zimmer vorging. Da höre ich die schnarrende Stimme des Condukteurs „einsteigen,“ und ich folgte seinem Rufe.

Um 9 Uhr war das Verhör, ich durfte nicht versäumen. Die Fahrt dauerte unendlich lang. Die Stationen und Haltestellen wollten kein Ende nehmen. Gesellschaft suchte ich keine. Ich konnte nichts über die Lippen bringen. Endlich war ich am Ziel meiner Reise angelangt. „Pozsony, aussteigen.“ Ich stieg aus. Um mir die Zeit zu vertreiben ging ich per pedes apostolorum neben der Elektrischen in die Stadt. Wie gerne hätte ich dem nach „Steuerbarem“ fragenden Finanzen meine Vorladung zur Versteuerung hingegeben. Er nahm sie nicht an, sie sei ungeniessbar. Neun Uhr war's als ich vor dem Rathhause stehen blieb. Ich ging auf die mir bezeichnete Thüre hin und drückte auf die Klinke. Sie gab nach. Polizeirath Sch. war schon im Amte. Ich zeigte ihm meine Vorladung, worauf er mich setzen hiess. Ein Alp fiel mir vom Herzen. So muss ich denn doch nichts „greifbar schlechtes“ angestellt haben, tröstete ich mich, — sonst würde man mit mir nicht so verfahren.

Polizeirath Sch. nahm mir die Generalien ab. Wie ich heisse? — ich heisse Ferrum. Ferrumy mit y oder Ferrumi mit i? — Nichts von beiden Herr Polizeirath, „bin weder Fräulein, noch schön“ gab ich zur Antwort, bin weder geadelt, noch durch eine Krone magyarisiert. Ich heisse schlicht und recht Ferrum, mit m am Ende. Womit kann ich also dienen? — Kennen Sie einen gewissen Fuchs? — Oh, ich kenne deren mehrere. Ein Fuchs macht mir mit Holz, ein anderer mit Eisen heiss, ein dritter bewirft die Nachbarn mit Brot und ein vierter sorgt, dass es der Welt nicht zu bitter werde, er baut Zuckerrüben. Von welchem wünschen Sie etwas zu hören? — Von keinem der hier angeführten. Ich wünsche zu wissen, welcher Fuchs es ist, den Sie zum „Könige von Ungarn“ machen wollen. Das ist eine Felonie an der Hoheit der pragmatischen Sanktion, das ist eine Majestätsbeleidigung, deren Sie sich schuldig machen und auf diese legt das Gesetz eine Kerkerstrafe bis zu 20 Jahren. —

Ich bitte, — wagte ich schüchtern zu bemerken, — waltet hier nicht eine Verwechslung ob? Sie meinen vielleicht Fuchs „rex Judäorum“ den König der Juden, den Vorsteher der aut. orth. isr. Gemeinde zu Galgóc? Für den habe ich gestimmt. Habe ich vielleicht unbewusst ein Verbrechen begangen? — Ich bitte, sprach der Polizeirath etwas unwirsch, sich aller Spässe zu enthalten. Die Sache ist verflucht ernst, wollen Sie sich auch danach halten. Was haben Sie mit Fuchs „König von Ungarn“ für Pläne? Sind Sie ein heimlicher Alldentscher mit der Dynastie Habsburg unzufrieden, streben Sie eine Dynastie Fuchs an? —

Was denn noch Herr Rath, rief ich bestürzt aus. Ich ein Alldentscher? kein Arier, ein Stämming? wo denken Sie hin? Ich ein Aufwiegler? Allwöchentlich bete ich mit meiner Gemeinde um das Wohlergehen unseres geliebten Monarchen, und ich wäre unzufrieden? Hier Herr Rath liegt eine Verläumdung vor. Foltern Sie mich nicht länger. Sagen Sie, dass Sie meine Unterthanentreue nur auf die Probe stellen wollten. Oh, sprechen Sie doch das erlösende Wort aus, und ich will dankbar zu Ihren Füßen niederstürzen.

„Genug der Komödie,“ schrie mich der Rath an und die Zornesader schwoll mächtiger auf seiner Stirne an. „Noch läugnen Sie,“ — und dabei riss er ein Stück Papier aus dem Aktenbündel, „hier lesen Sie und sagen Sie mir ob das nicht Ihre eigene Schrift ihr eigenes Concept sei?“ — Mit einer Gier stürzte ich mich auf das Papier und mit einem gewaltigen Lachen legte ich es auf den Tisch zurück. — „Gewiss Herr Rath, dieses Aktenstück hat mich zum Verfasser, ich läugne es nicht mehr, ich bin geständig. Dieser Papierstreifen hätte mir beinahe einen bösen Streich gespielt, und daran ist nur mein Sparsinn Schuld. Zwei Heller wollte ich ersparen und darum liess ich ein einziges so wichtig gewordenes Wort aus. Anstatt „Fuchs Hotel König von Ungarn“ dopeschrifte ich „Fuchs König von Ungarn“ und meine Unterthanentreue bekam einen Leck. Der Majestätsbeleidigung ward durch die Constatirung der Richtigkeit meiner Angabe der Boden entzogen und ich war frei.“

Ein besonderes Glück war es, dass diess der Börse verschwiegen blieb. Die Contremine hätte auf „dynastische Umtriebe in Ungarn“ ein kleines Debacle hervorgerufen. Renten wären percentweise gefallen und das wäre wieder ein „schwarzer unglücklicher Freitag“ gewesen.

Ferrum.

Wochenbericht.

(Elisabetfeier in Lipótvár.) Am 29-ten d. M. fand in Lipótvár die Enthüllung des Königin Elisabeth Denkmals statt. Das Denkmal, für welches alle Lipótvärer Angestellten ihren Obolus entrichteten, ist vis-à-vis der Hauptwache in einem vom Direktor Schober geschaffenen Hain aufgestellt, und zwar ist um den künstlerischen Effect zu heben die Brustsäule von einer Grotte umgeben. Die Feierlichkeit nahm einen sehr würdigen Verlauf. Auch das schönste Wetter begünstigte das patriotische Fest. Es erschienen Graf Erdődy sammt Sohn, die Herrn Liebertiny, Jánossy, Lázár, Kunos, Halász, Michaltz,

Dr. Kittenberger, Ronchetti sammt Fr. Tochter, Fuchs, Deutsch u. n. A. Auch aus Vörösvár, Beregszeg und Ujvároska waren die Gemeinden unter Fahnen ausgerückt. Die Feierlichkeiten leitete eine Messe ein. Vor dem Denkmal hilt Direktor Schober die Festrede. Auf seinen Wink fiel die Hül unter den Klängen des ung. Hymnus und dem Knattern der Ehrensäule. Nach der Festrede sang der Gesangschor den Szózat worauf Herr Controllor Bukovics im Namen seiner Kollegen das Denkmal in ihre Obhut übernahm. Zuletzt deklamierte Herr Zoltán Dömény seine eben zu dieser Feier geschriebene Ode. Unter den Klängen des Rakoczymarsches zerstreute sich das begeisterte Auditorium, um nach Verlauf einer 1/2 Stunde sich grösstentheils wieder im Casino beim Festbanquet zusammen zu finden. Die Liebenswürdigkeit der Lipótvärer Damen gestaltete dies Fest zu einem veritablen Familienfeste. Toast folgte auf Toast. Die Gesellschaft blieb bis drei Uhr in fröhlichster Stimmung beisammen. Doch auch damals entfernten sich nur diejenigen, die ihre Pflicht rief. Die Anderen blieben bis 10 Uhr Abends fröhlich beisammen. Bei dem Bankette wurden natürlich der neue Controllor und der neue Verwalter gar oft in herzlichen Worten begrüsst. Frau Hliniczky, die just an demselben Tage ihr Töchterlein verlor, in dem dieselbe ihren Gatten in ihr neues Heim folgte, versah die Hausfrauen Pflicht, mit einer Liebenswürdigkeit, dass nicht nur das Festcomité, sondern auch wir alle Erschienenen ihr unsern besten Dank zu Füßen legen müssen.

(Notärwahl in Vörösvár.) Am 28-ten fand in Vörösvár die Notärwahl statt. Um die Stelle warben Kisfaludy gewesener Notär und Szabó István Notär in Czalaj. Doch wurde einstimmig Herr Kisfaludy gewählt. Nach der Wahl begaben sich Alle auf Vorschlag des Herrn Oberstuhlrichters Fridetzky in die Kirche, wo ein Te Deum abgehalten wurde, danach gings nach vaterländischer Sitte ins Wirtshaus, wo bis in die Morgendämmerung die Wahl besiegelt wurde.

(Wuthkranke Hunde.) Der wüthende Hund hat unlängst gar viel Unheil gestiftet. So wurde am 1-ten l. M. Herr Pfarrer Rákóczy aus Récsény von seinem eigenen Hunde gebissen. Da zu befürchten ist, dass das Thier, welches übrigens sogleich vertilgt wurde, auch angesteckt resp. wuthkrank war, muss Sr. Hochwürden sich nach Pest in das Pasteur Institut begeben.

Eben aus diesen Gründen hat unser Oberstuhlrichter die schärfsten Massregeln getroffen. Laut Verlautbarung wird jeder Hundebesitzer, dessen Hund ohne Maulkorb angetroffen wird mit 600 Kronen Strafe belegt und das Thier vertilgt. Nicht nur aus Furcht vor der hohen Strafe, sondern auch aus Nächstenliebe ersuchen wir Jedermann die Behörde in dieser Hinsicht unterstützen zu wollen.

(Schweineseuche.) In Pásztó wurde das Auftreten der Seuche unter den Schweinen behördlich constatirt und in Folge dessen die Sperre angeordnet.

(Diebischer Lehrling.) Am 2-ten l. M. wurde Herr Weiss hiesigem Kaufmanne eine angenehme Überraschung zu theil. Er hatte nämlich momentan eine grössere Zahlung zu leisten und schickte seinen Lehrling zu Herrn Eisler mit dem Ansuchen ihn auf einige Stunden 400 Kronen vorzustrecken. Als der

Lehrling lange nicht zurückkehrte, schickte er nach ihm und erfuhr zu seinen Schrecken, dass derselbe das Geld schon erhalten und längst weg gieng. Die Zeit vergieng, Ritter und Knappe sind verschwunden. Als nun Herr Weiss sah, dass dem Wegbleiben des Lehrlings wahrscheinlich kein ehrbarer Grund vorlag, erstattete er schleunig beim Stuhlrichteramt die diesbezügliche Anzeige. Die sogleich verständigte Gendarmerie machte sich auch auf die Suche nach dem hoffnungsvollen Jüngling, den sie auch in den Abendstunden fest nahm und der Behörde übergab.

Korona Szálloda

==== Nyitra. ====

Legalkalmasabb elszállásolási hely azon t. vidéki vendégek számára, kik

saját fogatukon

jönnek Nyitrára; **tiszta és szellős istálló jó hely a lovak részére. — 14 szobából álló**

szállodában és éttermeiben

pontos kiszolgálás. — Tisztán kezelt boraimat ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe. — Kiváló tisztelettel

==== **Huber Károly** szálloda tulajdonos. =====

Prämiirt mit der goldenen Medaille.

==== 1901 Paris, Nizza, Berlin 1901 ====
Hoflieferant Sr. kön. Hoheit d. Fürsten v. Bulgarien.

==== **Gravé's** =====

Pöstyéner Rheuma-Fluid

einzig sicher schmerzstillend wirkendes Präparat.

***** Anzuwenden gegen *****
Gicht, Rheuma, Ischias neuralgische
***** **Leiden etc.** *****
Niederlage.

Apotheke zum „heiligen Josef,“ Galgóc.

==== **Preis 2 Kronen.** =====
***** Prospecte gratis und franco. *****

Blumenfreunde. Die Anwendung von „Florol“ Blumendünger-Extrakt erzielt eine wunderbare Wirkung auf Entwicklung, Farbenpracht und Geruch der Blumen. Per Post franco gegen 1, 2.50 oder 4 Kronen durch Paul Waltersdorfer, Droguist. Budapest, Kerepesi-út 8.

Wichtig für Obstproduzente.

Absolut sicheres Vertilgungsmittel gegen Raupen

1 Paket genügt auf 50 Liter.

Bäume sind mittelst Hydro-nethe zu bespritzen

1 Paket 40 Heller.

Zu beziehen durch die Apotheke zum heiligen Josef in Galgóc.